

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Matusenco Ion în numele inculpatului Mutilica Iurie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Mutilica Iurie xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.11.2015 – 20.03.2018;

Instanța de apel: 18.04.2018 – 18.09.2018;

Instanța de recurs: 26.04.2021 – 17.11.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni, sediul Central din 20 martie 2018, Mutilica Iurie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), 248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal în privința lui Rîșneanu Viorel învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Mutilica Iurie, în perioada lunii noiembrie 2008, acționând cu intenție directă și de comun acord cu alte persoane nestabilite până la moment de către organul de urmărire penală, urmărind scopul scoaterii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari a alcătuit un plan criminal bine chibzuit și a organizat săvârșirea infracțiunii de contrabandă în următoarele circumstanțe.

În luna septembrie 2008, Mutilica Iurie împreună cu alte persoane nestabilite având intenția trecerii prin contrabandă peste frontiera vamală a R. Moldova a țigărilor, a organizat semnarea contractului nr. 2 din 02.10.2008 cu directorul societății comerciale din România „Vlad Sebi” S.R.L. cu adresa în mun. Fălticeni, str. Ana Ipătescu nr.273, județ România - Gadea Sebastian Alin privind vânzarea ultimului a materialelor de construcție.

La începutul lunii noiembrie 2008, Mutilica Iurie, urmărind scopul scoaterii de pe teritoriul Republicii Moldova prin contrabandă a produselor de tutungerie, s-a adresat la cet. Goloseev Victor, directorul S.R.L. „Torgor” de a efectua un export de mărfuri prin

întreprinderea pe care o conduce.

Astfel, la 17.11.2008 conform înțelegerii avute între Mutilica Iurie și o persoană pe nume „Serghei”, șoferul Oca Stepan s-a deplasat pe teritoriul întreprinderii 3KEH-3. din satul Varnița pe teritoriul autoproclamatei Republici Nistrene, unde doi hamali au încărcat în camion 1680 blocuri de fortan în care Mutilica Iurie și alte persoane nestabilite au disimulat 100.200 de pachete de țigări de marca „Regal”.

Tot la 17.11.2008, blocurile din fortan, la indicația lui Mutilica Iurie au fost transportate de către șoferul Oca Stepan cu autocamionul de model „Iveco Stralis” cu înmatriculare CAS 481 și semiremorca cu numărul de înmatriculare XXXX din s. Vamița în mun. Chișinău pe str. Uzinelor, unde din nou la indicația lui Mutilica Iurie, Goloseev Victor i-a transmis șoferului pachetul de documente necesar exportului blocurilor din fortan.

La 18.11.2008, aproximativ pe la ora 08:00 în postul vamal Sculerii, pe pista de intrare în România s-a prezentat șoferul Oca Stepan, conducând camionul de model „Iveco Stralis” cu numărul de înmatriculare CAS 481 și semiremorca cu numărul de înmatriculare CNK 094. La trecerea frontierei vamale Oca Stepan a depus declarația vamală de export nr. 3027155079 perfectată la Biroul Vamal Chișinău. Conform declarației vamale și a documentelor anexate la ea, contractul de vânzare-cumpărare nr. 2 din 02.10.2008, factura invoice nr.04 din 17.11.2008 CMR seria CM nr.0335895, SRL „Torgor”, cu adresa juridică str. km. 1 traseul Hâncești, exporta în adresa SRL „Vlad Sebi”, situată în mun. Fălticeni, str. Ana Ipătescu nr.273, județul Suceava, România, 1680 de blocuri pentru construcții din beton ușor valoare în vamă de 1 680 euro, care au fost perfectate cu implicarea directă a colaboratorului vamal Rîșneanu Viorel, care aflându-se la data de 17.11.2008 în concediu anual de odihnă, s-a deplasat pe str. Uzinelor, unde era parcat autocamionul încărcat cu blocuri din fortan și a introdus rectificări în scrisoarea de transport internațional CMR Seria CM nr.03358 declarația vamală primară nr. HN 02463075, cu privire la greutatea mărfii după care a aplicat ștampila sa de serviciu nr. 0509, iar ulterior a indus în eroare inspectorul vamal, Mocrii Larisa asigurând-o că el personal a verificat procesul de producere a mărfii exportate în rezultatul căruia fapt L. Mocrii a eliberat certificatul de origine a mărfii nr. A 020332 pentru cantitatea de 1680 bucăți, 12 200 kg, blocuri pentru construcții din beton ușor.

În urma efectuării controlului vamal de către inspectorii postului vamal de frontieră Sculeni, România, în interiorul blocurilor de beton au fost depistate 100200 pachete de țigări, de marca „Regal” fără timbre de accize, valoarea cărora conform raportului de expertiză nr.29 din 14.01.2010 constituia 130.260 euro ceea ce potrivit cursului oficial al Băncii Naționale data de 18.11.2008, constituia 1 706 549.29 lei, adică proporții deosebit de mari.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea parțială a acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Mutilica Iurie în baza art.42 alin.(3), 248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, iar în baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani, precum și cu dispunerea încasării în mod solidar de la Mutilica Iurie și Rîșneanu Viorel, în beneficiul statului, contravaloarea a 100200 de pachete cu țigări marca Regal, în sumă de 1 706 549. 29 lei.

3.1. Avocatul Găulică Andrei în numele inculpatului Mutilica Iurie, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea cererii de apel a invocat că, instanța de judecată s-a limitat la descrierea declarațiilor martorilor Oca Stepan și Goloseev Victor, fără să fie făcută o analiză a acestor declarații și fără să ia în considerație contradicțiile expuse la dezbateri judiciare.

Consideră apelantul, în speță nefiind acumulate probe ce ar confirma vinovăția lui Mutilica Iurie în comiterea infracțiunii incriminate, iar sentința se bazează doar pe depozițiile

martorilor Oca Stepan și Goloseev Victor în baza declarațiilor cărora s-a construit învinuirea în privința lui în calitate de organizator al acestei infracțiuni, care nu au fost prezentați în instanță de către acuzatorul de stat, mai mult acuzarea s-a refuzat de aceste probe.

În apel mai este menționat că tot procesul ce a derulat față de Mutilica Iurie a fost întreprins cu ignorarea prevederi legale, în consecință a fost încălcat și art.6 §3 din Convenția Europeană, astfel s-a referit în acest sens și la jurisprudența CEDO (*Hotărârile Komasiński vs Austria. 19.12.1989*); (*Ludi versus Elveția din 15.06.1992*), în care Curtea a reiterat că „*acuzatului trebuie să-i fie acordată ocazia adecvată și suficientă ca să poată contesta o mărturie care-l incriminează și să pună întrebări autorului acesteia în momentul depozitării sau mai târziu*”.

Mai indică apărarea că, modul în care mijloacele de probă au fost obținute s-a desfășurat prin procedee probatorii contrare Codului de procedură penală și jurisprudenței CEDO, astfel, procesul penal în privința lui Mutilica Iurie în ansamblul, în sensul art.6 al Convenției nu a fost echitabil. Or, dreptul la un proces echitabil, în lumina Convenției, se bazează pe respectarea cu strictețe a principiilor fundamentale ale procesului judiciar: „egalitatea armelor”, „contradictorialitatea” (mai ales în administrarea probelor), „motivarea deciziilor”, care semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața instanțelor de judecată, fără ca vreo una dintre ele să fie avantajată în raport cu cealaltă sau celelalte părți în proces, așa încât, părțile litigante să aibă posibilitatea de a-și susține punctul de vedere într-o așa manieră, încât să nu fie puse într-o situație net dezavantajată una față de alta (a se vedea: *CEDO decizia din 22.02.1996 în cauza Bulut contra Austriei, parag.47; decizia din 18.02.1997 în cauza Niderost-Huber contra Elveției, parag.23; decizia din 07.06.2001 în cauza Kress contra Franței, parag.72*).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către avocatul Lesnic Dorin în numele inculpatului Rîșneanu Viorel și de către avocatul Găulică Andrei în numele inculpatului Mutilica Iurie, admis apelul declarat de către procuror, casată integral sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mutilica Iurie se consideră condamnat în baza art.art.42 alin.(3), 248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar în baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani

A fost dispusă încasarea în mod solidar de la Mutilica Iurie și Rîșneanu Viorel în beneficiul statului contravaloarea a 100 200 de pachete cu țigări marca Regal, în sumă totală de 1 706 549.29 lei.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și corect a apreciat probele administrate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Mutilica Iurie, care se confirmă prin probele cercetate în prima instanță, precum și în instanța de apel, acțiunile inculpatului Mutilica Iurie fiind corect calificate în baza art.art.42 alin.(3), 248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, însă la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de criteriile de individualizare a acesteia, menționând că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de apel a menționat că, declarațiile inculpatului au fost verificate în raport cu alte probe, care după conținutul lor prevalează asupra declarațiilor acestuia, și astfel prima instanță just a pus la baza sentinței de condamnare următoarele probe: declarațiile martorilor

Mocrii Larisa, Patrașco Eugeniu, Mongîr Victor, Zamatov Iurii, Cirozei Diana, adeverința de reținere a bunurilor nr.1052 din 18.11.2008. seria M nr.0032602, potrivit căreia autoritățile române au reținut Autotractorul cu n/î xxx și semiremorca cu n/î xxx (f.d.104. vol. I), adeverința de reținere a bunurilor nr.1051 din 18.11.2008 seria M nr.0032601, potrivit căreia autoritățile române au reținut un lot de țigări de marca „Regal king size” (f.d.105 vol. I), procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției nr. 101 din 18.11.2008 seria ANV/200 nr.0049607, întocmit în privința persoanei juridice SRL „Lemang” cu anexă la procesul-verbal (f.d.106-107. vol. I), procesul-verbal de constatare nr. 449664 din 18.11.2008 întocmit de către colaboratorii PTI Sculeni potrivit căruia au fost depistate și extrase țigări de marca Regal din autocamionul ce aparține SRL „Lemang” (f.d.122-123 vol. I), procesul-verbal din 27.11.2008 potrivit căruia de la Biroul Vamal Chișinău au fost ridicate: aplicație pentru a movement certificate EUR 1. nr.020332, cerere-declarație pentru eliberarea certificatului de circulație a mărfurilor EUR1, declarația producătorului cu privire la originea preferențială a bunurilor întocmită de V. Goloseev, invoice nr.4 din 17.11.2008, copia contractului nr.2 din 02.10.2008 (f.d.128-137, vol. I), declarația vamală nr.3027 din 17.11.2008 și documentele anexate pentru efectuarea exportului (f.d.145-148 vol. I), procesul-verbal de examinare a obiectului din 27.11.2008 potrivit căruia a fost examinat pachetul de acte prezentat BV Chișinău pentru efectuarea exportului în baza declarației vamale nr.027155079 (f.d.159-160 vol. I), ordinul de încasare a numerarului din 18.11.2008 și chitanța seria AB nr.568194 de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice, întocmite pe numele Oca Stepan, potrivit cărora au fost achitate obligațiile vamale în sumă de 3 440.64 lei la BV Gura Bîcului (f.d.199-200 vol. I); declarației vamale întocmită de către Oca Stepan la 17.11.2008 (formularul TD-6) (f.d.201 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2008 potrivit căruia a fost examinate original de încasare și chitanța de încasare a sumei de 344.64 lei de către vama Gura Bîcului (f.d.202 vol. I); declarației vamale de tranzit nr.3027113920 și actele anexate la ea ridicate de la BV Ungheni (f.d.215-218 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 11.12.2008 (f.d.219 vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 decembrie 2008, potrivit căruia martorul Iurii Zamatov l-a recunoscut pe Mutilica Iurie ca fiind persoana care s-a prezentat ca proprietarul mărfii destinată exportului în adresa societății comerciale Române „Vlad Sebi” SRL (f.d.231-232 vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 17.01.2009 potrivit căruia Victor Mangîr l-a recunoscut pe cet. Iurie Mutilica (f.d.38-39 vol. II); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 25.12.2008 potrivit căruia martorul Oca Stepan a indicat itinerarul deplasării către locul încărcării mărfii, nemijlocit locul încărcării ei și alte circumstanțe în care a avut loc transportarea blocurilor de beton (f.d.49-61 vol. II); procesul-verbal de confruntare din 30.12.2008 dintre martorii Oca Stepan și Patrașco Eugen (f.d.64-71 vol. II); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 26.12.2008 potrivit căruia martorul Victor Goloseev l-a recunoscut pe cet. Iurie Mutilica (f.d.99-100, vol. II); chitanța nr.14 ce confirmă procurarea blocurilor din fortan din 17.11.2011 (f.d.191 vol. II); procesul-verbal de examinare din 25.05.2009 potrivit căruia a fost examinat chitanța nr.14 (f.d.192-193 vol. II); procesul-verbal de percheziție din 21.01.2009 potrivit căruia a fost efectuată percheziția pe teritoriul Uzinei de producere a betonului și armaturii din or. Bender în cadrul căruia au fost ridicate obiecte (f.d.198-208, vol. II); procesul-verbal de examinare din 22.01.2009 a obiectelor ridicate în cadrul percheziției din 21.01.2009 (f.d.209-210 vol. II); procesul-verbal de percheziție din 03.02.2009 la Uzina de producere 5KEH- 3 din or. Bender. de unde au fost ridicat utilaj pentru împachetare ermetic cu polietilenă, cutie pentru țigări cu inscripția Regal, rulou din polietilenă. 6 blocuri cu țigări de marca Regal (60 pachete) și 2 blocuri din beton (f.d.221-224, vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 03.02.2009, potrivit căruia au fost examinate obiectele ridicate în cadrul percheziției din 03.02.2009 (f.d.225-226 vol. II);

scrisoarea nr.2 din 12.01.2009 de la compania Dufremol potrivit căreia în rețeaua de magazine Duty-free care aparțin companiei indicate nu se realizează țigări de marca Regal Ring Size. Pe perioada activității companiei, nu au primit niciodată pentru comercializare astfel de țigări. Pentru informație a indicat că această marcă de țigări aparține companiei engleze Imperial Tobacco, care o produce pentru realizare în magazine duty-free și se vinde în diferite țări la preț de la 1.1 până la 1.2 euro pentru un pachet (f.d.36 vol. III); raportul de expertiză merceologică nr.29 din 14 ianuarie 2010, efectuat de către Centrul National de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul de Justiție, potrivit căruia prețul unui pachet de țigărete Regal King Size în magazinele Duty Free este de la 1.3 euro conform cursului oficial al Băncii Naționale a R.M la 18.11.2008 constituie suma de 17.03143 lei pentru un pachet. Brandul dat de țigărete pe piața liberă nu a fost stabilit (f.d.41-42 vol. III); procesul-verbal de confruntare dintre martorul Goloseev Victor și învinuitul Mutilica Iurie din 12.01.2011 (f.d.89-95 vol. III); procesul-verbal de confruntare din 24.01.2011 dintre martorul Victor Mangîr și învinuitul Mutilica Iurie (f.d.121 - 125 vol. III); scrisoarea nr.75 din 08.02.2011 de la Direcția Statistică Vamală a Serviciului Vamal la care a fost anexată informația privind operațiunile de import-export efectuate de către SRI „Torgor” pentru perioada 01.01.2008-31.12.2008.

Astfel, instanța de apel a precizat că argumentele apărării privind nevinovăția lui Mutilica Iurie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), 248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, sunt contradictorii circumstanțelor de fapt stabilite de către prima instanță, precum și de către instanța de apel pe parcursul judecării cauzei.

Instanța de apel a reținut, că atât în ședința primei instanțe, precum și în ședința instanței de apel, s-a demonstrat cu certitudine că inculpatul Mutilica Iurie a comis contrabanda, adică participarea în calitate de organizator la trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova, a mărfurilor tăinuindu-le de la controlul vamal prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, săvârșite de mai multe persoane în proporții deosebit de mari, iar probele administrate stabilesc cu certitudine că inculpatul Mutilica Iurie a săvârșit infracțiunea incriminată, deși acesta nu-și recunoaște vinovăția.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că circumstanțele cauzei dovedesc caracterul infracțional al acțiunilor inculpatului Mutilica Iurie, iar nerecunoașterea vinei în comiterea infracțiunii incriminate se apreciază ca o metodă de a denatura adevărul și de a se eschiva de răspunderea penală, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, respectând prevederile art.art.61, 75 Cod penal, prima instanță a ținut cont de scopul pedepsei penale pentru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale; de faptul că potrivit art.16 Cod penal, infracțiunea incriminată inculpatului este calificată ca gravă, de urmările prejudiciabile, de motivul săvârșirii infracțiunii, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, de faptul că nu a recunoscut vina, de atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a fi stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită, aceasta corect stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoare, cu suspendarea condiționată a pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Matusenco Ion în numele inculpatului Mutilica Iurie, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 10) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Mutilica Iurie să fie achitat din motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În argumentarea recursului a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu sunt întrunite elementele infracțiunii incriminate.

Mai mult, menționează că probele prezentate de către acuzare nu demonstrează comiterea de către Mutilica Iurie a infracțiunii incriminate. Astfel, contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța nu a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și instanța de judecată era obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Sușține apărarea că, asupra solicitării de a fi pronunțată o sentința de achitare, menționează că potrivit prevederilor art.24 alin.(2), (4) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Potrivit art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

De asemenea, orice probă acumulată în cadrul urmăririi penale urmează să fie cercetată în fața instanței de judecată, în virtutea principiului unui proces echitabil și anume contradictorialitatea procesului. În cazul de față mărturiile lui Mutilica Iurie, sunt importante pentru cercetarea tuturor aspectelor cauzei, or o hotărâre de condamnare nu se poate întemeia doar pe presupuneri.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus de partea apărării, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 18 septembrie 2018 (f.d.73, vol. VII), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului Găulică Andrei, cu înștiințarea acestuia despre pronunțarea și primirea deciziei integrale, pentru data de 16 octombrie 2018.

Reieșind din actele cauzei, rezultă că la data stabilită – 16 octombrie 2018 avocatul Găulică Andrei, a fost prezentat la pronunțarea deciziei motivate.

Ulterior, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa inculpatului Mutilica Iurie cât și avocatului acestuia, Găulică Andrei la 01 noiembrie 2018 (f.d.103, vol. VII).

Astfel, Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, curge de la data pronunțării acesteia.

Așadar, în speță, termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de procedură penală, a început să curgă din 19 septembrie 2018, iar ultima zi pentru declararea recursului fiind 20 octombrie 2018, pe când recursul ordinar declarat de avocatul Matusenco Ion a fost depus la 16 aprilie 2021, prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

În astfel de circumstanțe, rezultă că recursul declarat de avocatul Matusenco Ion, urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece este depus peste termen.

Colegiul penal menționează, că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ,

în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca inadmisibil fiind tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Matusenco Ion în numele inculpatului Mutilica Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Mutilica Iurie xxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 decembrie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda